

Tisková zpráva

Hodnocení činnosti ministerstev – červenec 2020

- ⊙ Hodnocení činnosti vládních úřadů v uplynulých dvanácti měsících se tentokrát poměrně výrazně zkoncentrovalo okolo průměrné známky „trojky“.
- ⊙ Nejlepší hodnocení ze všech úřadů získalo Ministerstvo kultury, které dosáhlo průměrné známky 2,82, a Ministerstvo obrany s průměrnou známkou 2,84.
- ⊙ Nejhorší hodnocení obdrželo Ministerstvo dopravy (průměrné hodnocení 3,49).
- ⊙ Z podrobnější analýzy vyplynulo, že lidé, kteří důvěřují vládě jako celku, hodnotí ve většině případů významně příznivěji i jednotlivé úřady (včetně Kanceláře prezidenta republiky).

Zpracovala:
Naděžda Čadová
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Tel.: 210 310 588; e-mail: nadezda.cadova@soc.cas.cz

V červenci 2020 byla do pravidelného výzkumu Naše společnost zařazena otázka, ve které respondenti na škále odpovídající školnímu známkování hodnotili působení jednotlivých ministerstev, Úřadu vlády a Kanceláře prezidenta republiky v uplynulých dvanácti měsících.¹

Výsledky v grafu 1 a tabulce 1 ukazují, že hodnocení činnosti vládních úřadů v uplynulých dvanácti měsících se tentokrát poměrně výrazně zkoncentrovalo okolo průměrné známky „trojky“, když nejlepší z hodnocených úřadů (Ministerstvo kultury) dosáhl průměru 2,82, tj. „lepší trojky“, a mezi rezortními ministerstvy nejhůře hodnocené Ministerstvo dopravy obdrželo průměrnou známkou 3,49, což je „mezi trojkou a čtyřkou“. Všechna ostatní ministerstva se pak stěsnala do poměrně úzkého intervalu od 2,84 do 3,25 s minimálními a vesměs nevýznamnými rozdíly v pořadí mezi sebou. Do uvedeného rozmezí se kromě všech ministerstev vešel i Úřad vlády (průměrné hodnocení 3,12), Kancelář prezidenta republiky s průměrným hodnocením 3,30 se pak stala druhou nejhůře hodnocenou institucí.

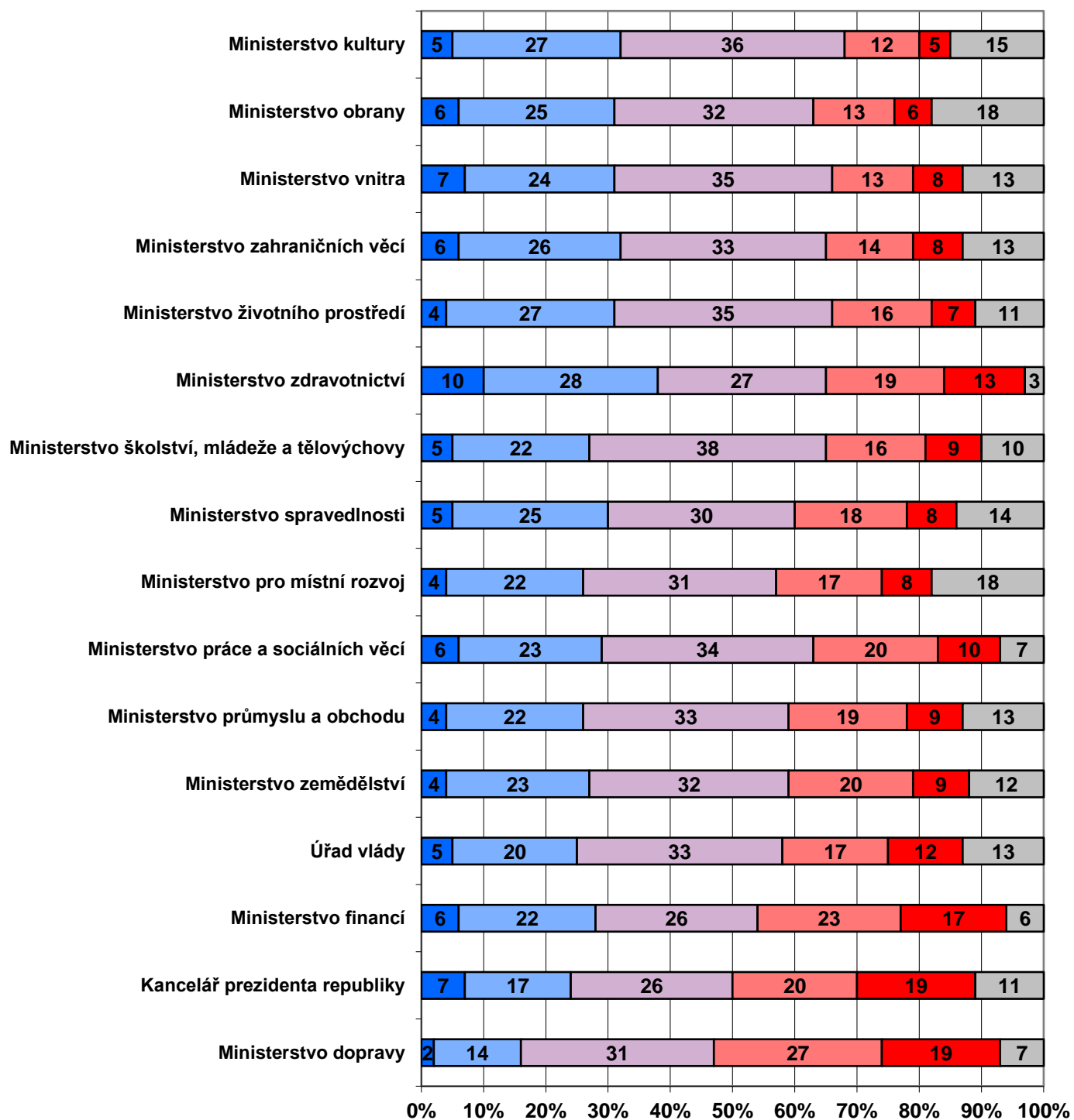
Převaha pozitivního hodnocení (více udělených známek 1 a 2, než 4 a 5) obdrželo Ministerstvo kultury, Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo spravedlnosti. Přibližně vyrovnaný podíl udělených jedniček a dvojek a čtyřek a pětek obdrželo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo zemědělství. Převaha známek čtyři a pět nad známkami jedna a dvě byla zjištěna u Úřadu vlády, Ministerstva financí, Kanceláře prezidenta republiky a Ministerstva dopravy.

Podíly získaných jedniček byly obecně u všech sledovaných institucí velmi nízké a pohybovaly se od 2 do 10 %, přičemž nejvíce jedniček obdrželo Ministerstvo zdravotnictví. U nejhoršího hodnocení tedy pětka byl rozptýl odpovědí větší a pohyboval se od 5 do 19 %. Nejvíce pětka obdržely celkově nejhůře hodnocené Ministerstvo dopravy a Kancelář prezidenta republiky (shodně 19 %).

Střední varianta představovaná trojkou byla v případě téměř všech institucí nejčastěji vybranou variantou, kterou volila přibližně třetina všech dotázaných, méně trojek udělili respondenti Kanceláři prezidenta republiky (26 %), Ministerstvu financí (26 %) a Ministerstvu zdravotnictví (27 %), více naopak Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy (38 %) a Ministerstvu kultury (36 %). Největší problém posoudit činnost dané instituce měli občané v případě Ministerstva obrany a Ministerstva pro místní rozvoj, kde odpověď „nevím“ zvolila téměř pětina (shodně 18 %) dotázaných, naopak nejméně často měli respondenti problém posoudit činnost Ministerstva zdravotnictví (3 % odpovědí „nevím“).

¹ Otázka: „Jak byste hodnotil činnost následujících politických institucí za posledních 12 měsíců? Známkujte je jako ve škole, kde jednička je nejlepší, pětka nejhorší ocenění. a) Ministerstvo dopravy, b) Ministerstvo financí, c) Ministerstvo kultury, d) Ministerstvo obrany, e) Ministerstvo pro místní rozvoj, f) Ministerstvo průmyslu a obchodu, g) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, h) Ministerstvo spravedlnosti, i) Ministerstvo vnitra, j) Ministerstvo zahraničních věcí, k) Ministerstvo zdravotnictví, l) Ministerstvo zemědělství, m) Ministerstvo životního prostředí, n) Ministerstvo práce a sociálních věcí, o) Úřad vlády, p) Kancelář prezidenta republiky.“

Graf 1: Známkování ministerstev, Úřadu vlády a Kanceláře prezidenta republiky (%)

Pozn.: Položky v grafu jsou řazeny podle vzestupně průměrné známky.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 18. – 29. 7. 2020, 972 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Tabulka 1: Známkování ministerstev, Úřadu vlády a Kanceláře prezidenta republiky (průměr)

	I/04	V/11	V/12	V/13	V/15	V/16	V/17	V/19	VII/20
Ministerstvo kultury	2,70	2,76	2,91	2,97	2,70	2,73	2,77	2,77	2,82
Ministerstvo obrany	3,03	3,48	3,52	3,28	3,05	3,04	2,95	2,79	2,84
Ministerstvo vnitra	3,13	3,70	3,61	3,53	3,14	3,02	3,22	3,03	2,88
Ministerstvo zahraničních věcí	2,82	2,82	3,12	3,15	2,95	3,04	2,84	2,93	2,89
Ministerstvo životního prostředí	2,78	3,13	3,16	3,21	2,91	2,91	2,87	3,04	2,95
Ministerstvo zdravotnictví	4,09	3,69	3,89	3,77	3,26	3,30	3,15	3,01	2,98
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	3,29	3,25	3,75	3,25	2,99	3,14	3,17	2,99	3,01
Ministerstvo spravedlnosti	3,37	3,20	3,42	3,58	3,30	3,20	3,07	3,15	3,01
Ministerstvo pro místní rozvoj	3,23	3,12	3,27	3,22	3,00	3,00	2,85	2,93	3,03
Ministerstvo práce a sociálních věcí	-	3,71	4,07	4,20	3,41	3,25	3,13	3,09	3,05
Ministerstvo průmyslu a obchodu	3,35	3,22	3,43	3,43	3,05	3,02	2,99	3,03	3,07
Ministerstvo zemědělství	3,62	3,32	3,46	3,37	3,00	2,98	2,95	3,24	3,09
Úřad vlády	3,26	3,55	3,85	3,73	3,21	3,15	3,46	3,15	3,12
Ministerstvo financí	3,57	3,84	4,07	4,06	3,12	2,98	2,98	3,03	3,25
Kancelář prezidenta republiky	-	-	-	-	3,28	3,05	3,42	3,17	3,30
Ministerstvo dopravy	3,42	3,34	3,45	3,48	3,18	3,07	3,09	3,54	3,49

Pozn.: Položky v tabulce jsou řazeny vzestupně podle průměrné známky v aktuálním šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Údaje v tabulce 1 ukazují kromě aktuální průměrné známky hodnocených ministerstev a úřadů také srovnání s výsledky z obdobných šetření z minulých let. Z něj vyplývá, že oproti poslednímu šetření z května 2019 se mírně zlepšilo hodnocení Ministerstva zemědělství, Ministerstva vnitra (pokles průměrné známky shodně o 0,15) a Ministerstva spravedlnosti (pokles průměrné známky o 0,14). Horší hodnocení provázené zvýšením průměrné známky výzkum odhalil u Ministerstva financí (nárůst průměrné známky o 0,22) a Kanceláře prezidenta republiky (nárůst průměrné známky o 0,13). Další změny v průměrných známkách nepřekročily jednu desetinu.

Z dlouhodobého hlediska pak můžeme konstatovat, že Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti jsou v současnosti vnímány nejpozitivněji za celé sledované období, totéž platí i o Ministerstvu zdravotnictví, Ministerstvu práce a sociálních věcí a Úřadu vlády, u nichž je ale rozdíl oproti loňskému výzkumu pouze nepatrný. Ministerstvo financí je pak v současnosti hodnoceno hůře než v období let 2015 až 2019, ale výrazně lépe než v letech 2004 a 2011 až 2013.

Z podrobnější analýzy vyplynulo, že lidé, kteří důvěřují vládě jako celku, hodnotí ve většině případů významně příznivěji i jednotlivé úřady (včetně Kanceláře prezidenta republiky) než ti, kdo vládě nedůvěřují (viz tabulku 2). Nejvýrazněji se přitom tyto rozdíly projeví při posuzování Úřadu vlády, Ministerstva financí a Ministerstva zdravotnictví, u kterých se průměrné hodnocení lišilo o více než 1 stupeň. U respondentů, kteří důvěřují vládě, je také dosti odlišné pořadí jednotlivých ministerstev, než je tomu u dotázaných, kteří vládě nedůvěřují, a to zejména co se týče nejlépe hodnocených úřadů. Konkrétně respondenti důvěřující vládě nejlépe hodnotili činnost Úřadu vlády, Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva vnitra, respondenti nedůvěřující vládě pak Ministerstvo kultury, Ministerstvo obrany a Ministerstvo zahraničních věcí, tedy obdobně jako celková populace.

Lidé, kteří důvěřují prezidentovi, pak mnohem lépe hodnotí činnost Kanceláře prezidenta republiky (průměr 2,46) než ti, kdo prezidentovi nedůvěřují (3,94). Ve všech případech se hodnocení významně zlepšuje spolu s rostoucí životní úrovní dotázaného, v případě Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Kanceláře prezidenta republiky však byly tyto rozdíly poměrně malé. Hodnocení Ministerstva financí, Ministerstva práce a sociálních věcí a Kanceláře prezidenta republiky se naopak zlepšuje s rostoucím věkem. Vždy se pak hodnocení sledovaných institucí zlepšuje s rostoucí spokojeností s politickou situací a rovněž se zlepšujícím se hodnocením ekonomické situace v ČR, zde ovšem s výjimkou Ministerstva kultury a Kanceláře prezidenta republiky. Mezi lidmi s různým stupněm vzdělání a ani

politické orientace nepanovaly v hodnocení většiny ministerstev ani dalších institucí výraznější rozdíly. Z hlediska stranických preferencí se relativně lepší hodnocení objevovalo vesměs mezi voliči koaličních stran, byť v některých případech nešlo i vzhledem k počtu dotázaných o statisticky významné diference. Vždy kritičtěji naladěnými v hodnocení byli rozhodnutí nevoliči.

Tabulka 2: Znamkování ministerstev, Úřadu vlády a Kanceláře prezidenta republiky podle důvěry vládě a životní úrovně (průměr)

	vláda		životní úroveň		
	důvěra	nedůvěra	dobrá	ani dobrá, ani špatná	špatná
Ministerstvo dopravy	3,01	3,83	3,38	3,56	3,78
Ministerstvo financí	2,57	3,76	3,14	3,32	3,59
Ministerstvo kultury	2,61	2,98	2,74	2,85	3,10
Ministerstvo obrany	2,53	3,07	2,64	3,03	3,25
Ministerstvo pro místní rozvoj	2,59	3,35	2,92	3,12	3,29
Ministerstvo průmyslu a obchodu	2,54	3,43	2,93	3,17	3,43
Ministerstvo školství	2,61	3,32	2,92	3,11	3,17
Ministerstvo spravedlnosti	2,58	3,32	2,86	3,13	3,41
Ministerstvo vnitra	2,42	3,24	2,76	2,97	3,22
Ministerstvo zahraničních věcí	2,55	3,15	2,76	3,03	3,18
Ministerstvo zdravotnictví	2,40	3,41	2,81	3,11	3,38
Ministerstvo zemědělství	2,69	3,39	2,95	3,20	3,53
Ministerstvo životního prostředí	2,56	3,23	2,85	3,02	3,30
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2,55	3,42	2,92	3,13	3,37
Úřad vlády	2,40	3,62	3,02	3,16	3,47
Kancelář prezidenta republiky	2,73	3,71	3,25	3,34	3,38

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 18. – 29. 7. 2020, 972 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v20-07</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>18. – 29. 7. 2020</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Vážení dat:</i>	<i>Vzdělání X NUTS2, věk X NUTS2, pohlaví X kraj, velikost místa bydliště X věk, vzdělání X věk</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr a vážení dat:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>972</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>161</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.69</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>pi200826</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>26. srpna 2020</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
